

Читачам, активістам, просто небайдужим

Все, що написано в брошурі - правда. Ви її знаєте. Знає її і влада, і ті, хто пропонує перетворити землю в товар. Роблять це люди під тиском, чи з бажання декого збагатитися. - значення немає. Важливий результат. А він такий - **Україна назавжди (!) може втратити землю та надра** - все що є найціннішим багатством країни. Втратити те, з чого все таки могли би розпочатися відродження держави, поліпшення життя людей.

Кликати людей до спротиву, «до сокири», - не той час. Але й спостерігати за найбільшим у світі (за всю його історію) злодійством не можна.

Що робити?

Вважаю, треба збирати підписи громадян з однією вимогою до депутатів місцевих рад, аби сесії рад зверталися з **вимогою до Верховної Ради України розглянути земельне питання по суті.**

У парламенті депутати, за Конституцією, представляють народ України. Вони не можуть закриватися партійністю, залежністю від влади, надуманими аргументами. Йдеться ж то врешті про те, бути Україні чи ні, матимуть люди якусь перспективу в житті чи вони перетворяться в якихось «унтерменшів». Якщо це не вдалося загарбникам, то чому це має статись від «своїх»?

Не зможуть депутати сховати голову в пісок. Вони обов'язково:

1) мають звернутися до Конституційного Суду за висновком щодо шахрайського, не прийнятого ВР Земельного Кодексу;

2) продовжити мораторій на продаж землі;

3) прийняти закон про право оренди землі як предмет застави.

Це - початок шляху до розв'язання проблеми. Тут кожен має право і повинен наполягати на тому, щоб депутати виконали свій обов'язок.

Прошу вас, подумайте! Це не так складно, але дуже важливо.
Ми не маємо права спізнитися!

Олександр МОРОЗ

КОНЦЕПЦІЯ

розвитку земельних відносин в Україні

(короткий виклад)

1. **Неконституційні укази Л. Кучми** в 1994 і 1999 роках щодо реформування підприємств АПК, розпаювання господарств та виділення в натурі земельних ділянок разом з нормами введеного (але не розглянутого парламентом) Земельного Кодексу привели агропромисловий комплекс держави до руйнації. Будь-які маніпуляції зі статистичними даними не закривають цю проблему. Вона має тяжкі наслідки, які вже проявляються в аграрній, економічній, соціальній, демографічній та інших сферах і мають тенденцію до наростання. Досить згадати, що за 20 років, найперше, за рахунок села, в Україні зникло понад 1500 шкіл, кількість дітей шкільного віку зменшилася на 40 %.

Єдиними острівцями в сільськогосподарському виробництві, що вистояли в роки авантюрних реформ, є близько тисячі (з 12 тисяч) господарств, де в основному збережені усталені виробничі відносини, характерні для крупнотоварного виробництва. Вони є переконливим доказом того, що **ефективність сільськогосподарського виробництва залежить від системи господарювання**, а не від інших обставин, від стану земельних відносин, зокрема.

2. Спроби в нинішніх (чи й в будь-яких інших) умовах перетворити землю сільськогосподарського призначення в товар приведуть до ката- 4 строфи. Зруйновані будуть залишки АПК (ферми та крупніші господарства), **обезцінена земля, ставши власністю невеликої групи приватників, збагатить їх на вторинному ринку, а держава стане перед загрозою розколу**, втратить головну можливість залишатися все-таки суб'єктом міжнародної політики.

Зникне можливість використання на потреби суспільства **земельної ренти, в рази зростуть ціни на продукти харчування**, відбудеться демографічний злам - **близько 7 - 9 мільйонів населення** залишать село, поповнивши армію безробітних та трудових мігрантів. Треба визнати, що ті, хто свідомо штовхає Україну до таких наслідків, творять злочин.

3. **Перетворення землі в товар робить фікцією норми Конституції про статус землі та права народу на неї.**

Не аргументованими залишаються десятки особливостей земельних відносин, які давно треба було вирішити (кадастр, розмежування юрисдикції щодо землі місцевих громад, статус комунальних земель, гарантії інвесторам та орендарям, контроль збереження родючості ґрунтів і т.п.).

4. Переваги, які пропагуються при наданні землі товарного статусу (концентрація площ, гарантії інвестицій, капіталізація основних фондів, безперешкодне кредитування та ін..) повністю забезпечуються при використанні **права оренди землі як предмету застави**. Застосування цього права при здійсненні всіх операцій **через Державний Земельний банк** гарантує розвиток у напрямку, яким рухається світ і започатковує абсолютно зрозумілу для суспільства (і ним підтримувану) **ефективну аграрну політику**.

Ця політика зробить осмисленою програму розвитку **машинобудування**, в т.ч. сільськогосподарського, надасть позитивний імпульс **хімічній промисловості, переробній галузі, меліорації**, захисту довкілля. Все це - найважливіші завдання держави, оскільки **центральною метою таких перемін є людина, громадянин України**.

5. Всі елементи земельних відносин можна забезпечити юридично і організаційно лише при чітко визначеній загальній політиці цих відносин. Світовий досвід, традиції в нашій країні та потреби суспільства визначають загальну формулу земельних

відносин: земля сільськогосподарського призначення в Україні належить виключно державі і передається користувачам (в т.ч. іноземним) на умовах оренди.

6. Деталізація визначеної формули потребує розробки нормативних актів, серед яких особливе місце займають:

- закон про зміни ст. 13 і 14 Конституції України;
- закон про право оренди землі як предмет застави;
- закон про Державний Земельний банк;
- закон про порядок та умови викупу земельних часток державою;

- закон про розмежування юрисдикції місцевих громад (разом зі змінами до законів про місцеве самоврядування та про місцеві державні адміністрації);

- нова редакція Земельного Кодексу;

- закон про оренд}' земель сільськогосподарського призначення;

- закон про гарантії орендарям та інвесторам при використанні земель та інших об'єктів сільськогосподарського призначення;

- Указ Президента України (постанова Кабінету Міністрів) про єдиний державний орган контролю якості земель сільськогосподарського призначення.

7. На підставі загальної логіки розвитку земельних відносин Кабінет Міністрів і Верховна Рада повинні терміново розробити **програми забезпечення запланованих заходів.**

Олександр МОРОЗ

06.04.2011 р.

Інформація для роздумів

В кінці жовтня 2001 року під тиском президента Л.Кучми, на вимогу МВФ у Верховній Раді протягувався новий Земельний Кодекс. В ньому передбачався механізм продажу с.г. землі.

Кількома тижнями раніше постатейне обговорення проекту в другому читанні і в цілому не одержало підтримки парламенту. За процедурою проект знову потрібно було підготувати до ієршого читання. Комітет, який очолювала К.Ващук, розгляд проекту за процедурою не забезпечив, сотні пропозицій були проігноровані.

Щоб забезпечити замовний результат, голосування провели бюлетенями в кабінеті заступника Голови ВР С.Гавриша. Така практика суперечить Конституції України і Регламенту ВР. Проголосував нібито 231 депутат, 9-ти із них, виявилось, в Києві не було. Підписів ніхто не бачив. Ні тоді, ні згодом. Голова Лічильної комісії В.Заєць (СДПУ(о)) наступного дня у ВР не з'явився.

Сфальшований таким чином Земельний Кодекс негайно підписав Л.Кучма. Замовлення Світового уряду виконано. Теперішня влада намагається ввести норми про продаж землі, ігноруючи потребу продовження мораторію. Про це 23 березня ц.р. висловилися практично усі учасники парламентських слухань. В т.ч. і представники тих партій, які забезпечили протягування фальшивого ЗК.

Не брали участь у фальшуванні комуністи, соціалісти, прогресивні соціалісти і члени фракції «Батьківщина». Як проходила дискусія у 2001 році?

Головуючий В.Медведчук (СДПУ(о))

Я.Кендзьор (НРУ)

...З моменту прийняття Земельного кодексу комуністична ідеологія в Україні буде позбавлена останнього соціального ґрунту...

Отже, я гадаю, що сьогоднішнє дійство у Верховній Раді побачить вся Україна. І вона побачить, хто яку долю на завтра їй готує.

...сьогодні ж мусимо ми, вже незалежна Українська держава, справді віддати селянам землю...

...зараз єдине завдання головуючого на пленарному засіданні Верховної Ради - це будь-яким чином... забезпечити голосування проекту Земельного кодексу.

...цей законопроект повинен бути сьогодні прийнятий.

Ваши к К. Т. - голова Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин.

...статті, які стосуються купівлі-продажу землі, не будуть введені в дію. До того часу, доки не буде прийнято закон і створено в Україні державний земельний банк, доки не будуть прийняті закони про оцінку землі, про кадастр землі, про систему реєстрації землі і ще 8 законодавчих актів.

Шановні колеги. Ви бачите, що саме на вас ляже відповідальність... ви все зробили для того, щоб український народ не знав, за що ми голосуємо. Я ще раз звертаюсь до людей, хочу сказати, що через весь законопроект проходить червоною ниткою ідея права самому селянину визначити долю землі.

...законопроектом на 10 років заборонено в одні руки придбати землі більше, ніж 100 гектарів. Це відповідь тим, хто боїться латифундії.

...сьогодні абсолютно немає ніяких підстав твердити про те, що цей документ приймається не в інтересах селян.

Тому, Вікторе Володимировичу, ставте питання на розгляд згідно з порядком денним.

...я пропоную прийняти у другому читання Земельний кодекс зараз, у другому читанні.

...прошу поставити на голосування проект Земельного кодексу в другому читанні.

Ключкобський Ю.Б. (ПРУ)

Фракція Руху, без сумніву, буде голосувати за прийняття Земельного кодексу саме з тих міркувань, що він нарешті покладе край залишкам феодально-колгоспної радянської системи на селі.

Пинзеник В.М.

Шановні колеги! Фракція партії «Реформи і порядок» пропонує ставити на голосування в другому читання в цілому. У випадку спроб блокування роботи ми пропонуємо голосувати підписами народних депутатів.

Удовенко Г.Й. (НРУ)

Конституція України гарантує громадянам України право на землю. Запропонований проект Земельного кодексу втілює в життя це конституційне положення.

...уже давно треба поставити питання про прийняття Земельного кодексу в цілому...

Я закликаю вас поставити питання на голосування - прийняти Земельний кодекс у цілому.

Беспалий Б.Я. (ПЛІ)

Фракція «Реформи-Конгрес», як і всі депутати, які усвідомлюють свою відповідальність перед народом України, думаю, ми сьогодні здійснимо споконвічну мрію українського селянства і таки визнаємо власність селян на землю.